

ВАЖНАСЦЬ НАВЕДВАННЯ СТУДЭНЦКАГА ІНТЭРНАТА КУРАТАРАМ

Студэнцкі інтэрнат – гэта асаблівы свет. Тут існуюць свае звычаі, традыцыі і парадкі. Пападаючы сюды, студэнты, якія толькі выйшлі з-пад апекі бацькоў, сутыкаюцца са многімі праблемамі. Адрываючыся ад бацькоў і трапляючы ў інтэрнат, маладыя людзі прадстаўлены самі сабе. Яны адказваюць за свае ўчынкі самі, таксама вырашаюць усё свае праблемы самастойна, сутыкаюцца з неабходнасцю самастойна сацыялізавацца.

З першых дзён пражывання ў інтэрнаце пачынаецца фарміраванне ў падлеткаў навываў і звычак адказнага выканання сваіх абавязкаў. Навучэнцы знаёмяцца з нарматыўнымі дакументамі: правіламі пражывання, рэжымам дня, адказнасцю за парушэнне правіл пражывання, патрабаваннямі да паводзін падлеткаў у вярні і начны час, інструкцыямі па выкананні супрацьпажарнай бяспекі. Сістэматычны кантроль за выкананнем студэнтамі рэжыму дня, правіламі пражывання, павышаную ўвагу выхавацеля да парушэнняў, заўваг з боку дзяжурных фарміруе ў падлеткаў адказнасць, арганізаванасць, дакладнасць, стараннасць. Выхаванне ў падлетка свядомай дысцыпліны мяркуе беражлівыя адносіны да дзяржаўнай і асабістай уласнасці, яе захаванасць і множанне, эфектыўнае і эканомнае выкарыстанне. Неабходна навучыць студэнтаў бачыць за кожным прадметам, рэччу, каму б яны не належалі, працу людзей, паважаць гэтую працу, берагчы яе вынікі.

Асноўны від дзейнасці навучэнцаў у інтэрнаце – самаабслугоўванне. Адмысловае месца ў выхаванні студэнтаў беражлівых адносін да ўласнасці займае арганізацыя самаабслугоўвання, падчас якога выходзіць пачуццё гаспадара і фармуецца важная аснова дзелавых і маральных адносін, у тым ліку ўзаемадапамога, патрабавальнасць і кантроль. Здавалася б, што маладыя людзі да 15 гадоў павінны засвоіць самыя простыя працоўныя навыкі. Але на практыцы даводзіцца сутыкацца з тым, што падлеткі не прывучаны да элементарных спраў: не могуць утрымліваць у належным выглядзе асабістыя рэчы, выконваць гігіену, падтрымліваць чысціню і парадак у сваім пакоі, у месцах агульнага карыстання, прыгатаваць ежу. Вядома, гэта вынікі сацыяльнай сітуацыі развіцця навучэнца: эгаізм, распешчанасць некаторых падлеткаў, адсутнасць або нявызначанасць працоўных і жыццёвых арыентацый, неспрыяльная абстаноўка ў доме бацькоў. Усё гэта нярэдка становіцца прычынай канфліктных сітуацый у пакоях [1].

Вельмі важны той аспект, што ў інтэрнаце жывуць людзі розных культур і традыцый. Маладым людзям неабходна адаптавацца да тых умоў, якія склаліся вакол іх. Да таго ж мяняецца кола зносін: разрываюцца старыя сувязі, з'яўляюцца новыя. Маладым людзям, якія трапілі ў інтэрнат, трэба нанова будаваць сацыяльныя сувязі: наладжваць узаемаадносіны з суседзямі па пакоі, па паверсе. На жаль, гэта не заўсёды атрымліваецца адразу. Таму інтэрнат – гэта своеасаблівая “школа жыцця”. Тут людзі вучацца суіснаваць адзін з адным у абмежаванай прасторы.

Студэнт можа аказацца не ў сілах перамагчы ўздзеянне новага асяроддзя, напрыклад, калі яму не хапае некаторых асабістых якасцей для наладжвання кантактаў з новымі людзьмі. У такіх выпадках чалавек становіцца яшчэ больш замкнёным, нервовым, панурым.

Важна згадаць моцны ўплыў на псіхіку навучэнца мікраклімату ў пакоі. У пакоі інтэрната, як правіла, пражывае два-чатыры чалавекі. Невялікае памяшканне, адсутнасць асабістай прасторы пагаршаюць псіхалагічную атмасферу ў пакоі. Паколькі прадугледжваецца падрыхтоўка да вучэбных заняткаў дома, у студэнтаў, якія пражываюць у інтэрнаце, сацыяльны мікраклімат у пакоі будзе ўплываць не толькі на псіхалагічны стан пражываючых, але і на акадэмічную паспяховасць, што зноў жа можа прыносіць дадатковы стрэс.

Таму, адзначым, што студэнты павінны быць задаволены бытавымі ўмовамі пражыванні ў інтэрнатах. Дадзены аспект асабліва важны для псіхалагічнага стану студэнтаў, бо ва ўмовах незадавальняючага матэрыяльна-бытавога стану інтэрнатаў могуць адбывацца не толькі канфлікты, але і ўзнікнуць агульны прыгнечаны стан, які зніжае якасць удзелу ў вучэбнай і пазавучэбнай дзейнасці [2, с. 137].

Студэнт не заўсёды можа справіцца са сваімі праблемамі сам, тым больш, што бацькі знаходзяцца далёка і дапамагчы не могуць. За кожнай групай ва ўніверсітэце па гэтай прычыне замацаваны куратар.

Куратар – выкладчык, у абавязкі якога ўваходзіць кіраўніцтва вучэбнай работай групы і пазавучэбным жыццём студэнтаў, звязаным з ВНУ.

Функцыі куратара: інфармаванне, арганізацыя жыцця групы і спрыяльнага псіхалагічнага клімату, рашэнне апэратыўных задач, якія ўзнікаюць у сувязі з акадэмічнымі цяжкасцямі студэнтаў, забеспячэнне захавання студэнцкай групай дысцыпліны ўнутры ўніверсітэта.

Куратар павінен таксама абавязкова раз у месяц наведваць інтэрнат. Для наладжвання выхаваўчай работы ў студэнцкіх інтэрнатах складаецца графік наведвання інтэрната куратарамі. Наведванне інтэрната куратарамі дапамагае студэнцкай групе ў арганізацыі гутарак, дыспутаў і іншых мерапрыемстваў. Сустрэчы куратара са студэнтамі ў інтэрнаце перарастаюць, як правіла, у гутаркі па вучэбнай і пазавучэбнай рабоце, па тэхніцы бяспекі, у абмеркаванні санітарных умоў пражывання. Размаўляючы са студэнтамі ў вольнай абстаноўцы, куратар можа выклікаць іх на шчырасць, абмеркаваць пытанні асабістага характару.

Пры наведванні інтэрната куратару рэкамендуецца: цікавіцца жыццём студэнтаў, выкананнем правіл унутранага распарадку і нормаў маралі; вывучаць арганізацыю побыту ў пакоях.

Важна навучыць студэнтаў самастойна і правільна вырашаць бытавыя пытанні, ствараць утульнасць у пакоях, выходзіць у іх самадысцыпліну, актывізаваць удзел студэнтаў у мерапрыемствах, якія праводзяцца ў інтэрнаце. У інтэрнатах мэтазгодна арганізаваць групы ўзаемадапамогі: выдатнікі дапамагаюць адстаючым. У перыяд залікова-экзаменацыйнай сесіі тыя студэнты, якія добра паспяваюць у вучобе, могуць аказваць дапамогу сваім аднакурснікам.

Куратар павінен звяртаць асаблівую ўвагу на паспяховасць студэнтаў першага курса, якія пражываюць у інтэрнаце. Гэта тлумачыцца тым, што студэнтам, якія прыехалі з вёскі ці іншага горада, патрэбна прывыкаць не толькі да спецыфічных умоў вучобы, але і да характэрных асаблівасцей жыцця ў інтэрнаце. Таму працэс адаптацыі такіх студэнтаў складае вялікі перыяд часу ў параўнанні са студэнтамі, якія жывуць з бацькамі.

Таму трэба адзначыць важнасць работы куратараў са студэнтамі не толькі ў сценах ўніверсітэта, а і асабліва ў інтэрнаце, дзе навучэнцы спрабуюць самастойна наладзіць свой быт і адчуваюць сябе дастаткова дарослымі і там, дзе яны больш слабыя і неабароненыя падчас жыцця без сям'і.

Літаратура

1. Лобанова, Е. Ю. Студенческое общежитие как особая коммуникативная среда для современного студента / Е. Ю. Лобанова, Н. А. Тумакова // Молодой ученый. – 2015. – № 11 (91). – С. 1218-1221.
2. Любин, А. В. Удовлетворенность условиями проживания в общежитии / А. В. Любин // Известия вузов. Серия «Гуманитарные науки» 6 (2). – 2015. – С. 136–139.